

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Ta je bila možka! Dekle, kaj denar! Denar porabiš, a žena ti ostane, kaka je. Jaz tudi tako premišljam, pa je ne najdem prave. Na denar pa ne dam nič, čisto nič.«

Janez se je zasmel pri sebi in se čudil:

»Ta Lah. Vse gre, kakor si je namislil. No, radoveden sem še, kako bo pri Lenčki.«

»Lenčka!« je klical Miha na sopo, ker ga je zeblo.

»Kaj vročega zvari Janezu!«

Lenčka je prihitela in ju oštevala za šalo:

»Kod pa hodita v tem mrazu, ko ni, da bi psi iz hiše spustil?«

Miha se je naredil važnega in pokazal na Janeza.

»To je zdaj Vrhunški gospodar!«

»A?« se je čudila.

»Grunt sem pogodil, pa mi ni zanj, ker nimam neveste.« Lenčka je pordela in rekla na slepo:

»Bo že katera.«

Mihi pa je pelo v duši veselje:

»Janez, pusti! Ne spravljaš je v zadrego. Saj vidiš, da je rdeča ko kuhan rak.«

Janez je odšel v malo izbo, ki je prijetno vonjala po toploti.

V družinski sobi je Miha opravil z Lenčko.

»Zdaj Lenčka, ko je gruntar, zdaj je Janez nekaj vreden. Da ne boš kakih neumnosti delala!«

Pa je še Pepa pritegnila.

»Janeza kar vzemi! Boljšega ne bi dobila, če vse življenje čakaš.«

Lojze ni rekel nič. Zvižgal je kot kos in spletal vrbičje za jerbas.

»Glede dote sva že uredila!« je omenil še Miha, odprl vrata in zaklical Janezu:

»Pojdi sem, Janez, ko smo domači, da bomo skupaj. Vino že vreje. Se boš malo pogrel.«

Domenili so se, ker je Lenčka prikimala.

Čez par dni šele se je zazvedelo, da je Janez gospodar na Vrhuncih in da bo Lenčka njegova nevesta. Pavle ni verjel nobenega. Janez je bil v njegovih očeh zapravljenec in Lenčka ga ni mogla vzeti, ker je ubil njenega očeta. Prišel je na Gore in dobil iz Pepinih ust zatrdilo, da je resnica oboje.

»To je čudno...« je vzdihnil in odšel. Bolelo ga je, čutil je nekje krivico, ki je pa ne more odkriti.

»Ga boš res vzela?«, je dejal Lenčki, ko sta se vračala od zornic.

Pogledala ga je z usmiljenim pogledom.

»Seveda ga bom. Zakaj mi braniš. Rada ga imam in vem, da bom srečna z njim. Mi hočeš mar braniti srečo?«

»Če boš srečna!«

Lenčka je mislila, da ji brani le radi sebe.

»Boš videl, da bom!«

Ločila sta se pod Gorami, ki so se belile v snežnih odejah.

Tat.

Dnevi pred prazniki so bili izredno lepi. Snežilo je pogosto in plahtasto. Lojze je imel posebno veselje. Postavil se je pred hlev in opazoval bele hribine. Zdaj pa zdaj se je utrgal plaz snega v gori onstran in se zavalil v bučanju proti dolini. V nočeh je poslušal volkove, ki so tulili v gori. Dva dni pred sveto nočjo so se celo priklatili na Gore k stajam in jih oblegali. Z Miho sta jih le s težavo prepodila. Lojze je užival v tem podrobnem življenju in se čutil srečnega. Motila in žalostila ga je le želja po Mari, o kateri ni bilo nobenega glasu.

Janez je prihajal večer za večerom, vedno bolj veder in domač. Novice je kar stresal. Gorski so z odprtimi ustmi poslušali, ko je pripovedoval, kako je ujel dva volka naenkrat. Skopal je jamo dva metra globoko in jo pokril z vejevjem, nanj pa nastavil

15 mesa, ki je že močno dehtelo. Lačna zver se je pogrnala za vabo in padla v jamo, ven pa ni mogla. Janez je še dostavil, da je oba volka drago prodal gospodi na Bizeljskem.

»Hudirja, ti Janez, imaš srečo!« je vzkliknil Miha.

Lenčka ga še ni videla tako mirnega in blagega. Očitala si je, da ga je mučila toliko tednov s sumničeni, ki so se vsa postavila na laž. Čudno se ji pa je le zdelo, kje ima psa, a ni ga hotela vprašati, ker se je balá, da bi ga ranila. Janez je to ob priliki sam omenil:

»Rolfá so mi volkovi raztrgali.« Lenčkino radovednost je s tem utešil, ker je pripovedoval naravno, brez najmanjšega znaka, da laže. Lahova šola je bila dobra.

»Kje je pa Pepe!« je pobaral nenadoma Lojze, ki je zaživel v mislih na Maro in tujino.

»Ha,« je začel Janez tjavendan, »ne vem, kdaj ga že nisem videl. Tedaj nekako je odšel, ko je tudi Mara odpotovala. Cel mesec bo že od tega. Trgovec je trgovec. Danes tu, jutri tam. Bo že prišel zopet.«

»Saj ga res ni nikoli več sem. Dober ded je bil. Človeku je šel na roko,« je dostavil Miha.

»Ko bi še Mara bila doma zdaj, ko se imam tako lepo!« je zaželela Pepa.

Janez je odkril sočutje in se razbesedil:

»To je čudno, kaj vse ljudje store za svojo srečo. Na konec sveta bi šli za njo, celo v smrt gredo. Sreča je nekaj čudovitega.«

»Sreča je samo doma!« je prikimal Lojze.

»Dom je že sreča, pa brez Boga ne!« je menila Pepa pobožno. »Kaj pa ti misliš, Janez?« ga je potikala.

»Ljubezen je sreča čisto gotovo, samo prava ljubezen, ki se ne ustraši niti smrti.«

Lenčka ga je pozorno pogledala in hvaležna mu je bila za ta izraz: ljubezen je sreča. Tako je bil miren in iskren njegov obraz.

»Menite se kar tako, da besede premetavate, pravega pa ne zadenete. Od pamtíveka je že denar tisto, kar vse drugo daje, naj bo srečo ali ljubezen.«

»Ti pa samo na denar misli, Miha!« ga je okregala Pepa. »Nikdar ne boš srečen. Kdor za denarjem hlepi, se v njem vtopi, so rekli župnik.«

»Veš, Miha, ti se tako pominaš, kakor da ne bi imel duše,« se je še hudovala.

Vsak je imel svojo misel o sreči: Lojze v domu, Pepa v Bogu, Miha v denarju, Lenčka v ljubezni in Janez — — —?

Sveti večer...

Janez se je namerjal od doma. V prsih mu je razbijalo, kakor da bi mu hotelo srce razgnati. Na zunaj se mu ni poznalo. Lah ga je prijel za rameni in mu prodorno več trenutkov motril poteze na obrazu.

»Dober si. Kako je notri v tebi, veš sam. Ne daj se zapeljati! Človekova notranjost je mnogokrat lažnjiva, posebno pred velikimi podjetji. Vest? To je izmišljotina slabotnih ljudi. Ti imaš cilj pred seboj, ki je sreča. Zate je razen tega cilja vse drugo nič.«

»Saj se ne bojim ničesar. Vem, da bo gladko šlo, ker mora. Če bi ne imel velikih misli o sreči, ki pride po vsem, ne bi si upal. Zdaj sem pa močen! Pile in obleko si pripravil?«

»Imam vse s seboj. Ne pozabi na streho! Zatisni odprtino kakor je bila, da ne bo nobenega sledu na zunaj. Na desni strani je odprtina v strehi. Saj veš, samo pazi, ko boš odpiral! Poskusil si že gotovo in veš da je malenkost. Počakal te bom pod Rožco. Zdaj pa pojdi!«

Janez se je rinil skozi sneg, ki je stal na visoko do pasu. Vpognjen se je plazil pod vejevjem, ki se je krivilo pod težo snega.

(Dalje sledi.)

Kako je neguš odložil vodstvo vladnih poslov in se predal v varstvo Angležev. Zvečer 1. 5. je sporočil cesar angleškemu poslaniku v Addis Abebi po svojem tajniku, da je odložil vodstvo vladnih poslov in ga poveril ministrskemu svetu, sam pa da namerava s svojo družino takoj odpotovati v Džibuti in nato v Palestino. Angleška vlada je smatrala za svojo dolžnost, da takoj ustreže cesarjevi želji in, kolikor je v njeni moči, olajša potovanje cesarske rodbine v Jeruzalem. V ta namen je stopila tudi v zvezo s francosko vlado, ki se je izjavila pripravljeno, da pomaga cesarju pri izvedbi njegovih želj. Angleška vlada je poslala v Džibuti križarko »Interpreter«, da prepelje cesarja s spremstvom naravnost v Haifo. Angleška vlada seveda pričakuje, da se cesar v času svojega bivanja v Palestini v nobenem pogledu ne bo udeleževal za nadaljevanje sovražnosti.

Proslava zavzetja Addis Abebe v Rimu.

Dne 5. maja zvečer je bila izvedena druga mobilizacija civilnega prebivalstva Italije. — Kakor ob pričetku vojne z Abesinijo, so zvonovi in sirene pozivali prebivalstvo, naj se zbere na določena zbirališča. Miličniki, delavci in nameščenci so odhiti na zborovalne prostore, trgovine in druge javne lokale so takoj zaprli. Z balkona Beneške palače je zvečer govoril ministrski predsednik Mussolini, ki je sporočil, da je vojna sedaj po zavzetju Addis Abebe končana. Po sedemmesečnih sovražnostih je vzpostavljen mir, gre pa pri tem za mir v italijanskem smislu, ki se izraža v besedah: Abesinija je italijanska.

Kakor trdijo

italijanska poročila, je pobegnil cesar Haile Selasije v inozemstvo z velikimi dragocenostmi. Neguš je odpeljal s seboj dva vagona zlatih in srebrnih novcev in 6 vagonov najtinejše kave.